

**Gemeente
Rotterdam**

Maatschappelijke Ontwikkeling
Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal
Enes Yigit MSc

Van: Jeanine Stam
Telefoon: 06-28510995
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2211-760 1 - 22bo007097

Bijlage(n): 1

Onderwerp: Reactie op brief Warm Rotterdam
over hoofdlijnennotitie Armoede en schulden
Afdoeningsvoorstel toezegging 22bb007945

Datum: 2 december 2022

Aan de commissie
Werk en Inkomen, Onderwijs,
Samenleven, Schuldhulpverlening,
Armoedebestrijding en NPRZ

Geachte commissieleden,

Bij de behandeling van de hoofdlijnennotitie in de commissievergadering van 16 november 2022 heb ik u toegezegd (22bb007945) te reageren op de brief van 11 november jl. van de directeur van Warm Rotterdam met kenmerk 22bb007589. In de bijlage vindt u een afschrift van mijn reactie aan de directeur van Warm Rotterdam.

Hiermee stel ik voor toezegging 22bb007945 als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Enes Yigit MSc
Wethouder Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal

Bijlage(n):
Reactie op brief Warm Rotterdam van 11 november 2022

**Gemeente
Rotterdam**

Maatschappelijke Ontwikkeling
Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal
Enes Yigit MSc

Van: Jeanine Stam
Telefoon: 06-28510995
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2211-7601 - 22bo007099

Onderwerp: Reactie op uw brief van 11
november 2023 over de hoofdlijnennotitie

Datum: 2 december 2022

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam

Warm Rotterdam
T.a.v. mevrouw A. van Egeraat
Directeur

Geachte mevrouw van Egeraat,

In de commissievergadering van woensdag 16 november 2022 heb ik de leden van de commissie WIOSSAN toegezegd te reageren op uw brief van 11 november 2022. In deze brief geeft u, als directeur van Warm Rotterdam, uw reactie op onze hoofdlijnennotitie Nieuw armoede- en schuldenbeleid 2023-2026.

Allereerst dank ik u hartelijk voor deze waardevolle informatie, suggesties tot oplossingen en uw kritische blik. Het is belangrijk om deze geluiden te horen van een netwerk van ervaringsdeskundigen in de stad. Om echte resultaten te boeken, moeten de ervaringen van Rotterdammers goed worden meegenomen.

Dit is ook de reden waarom wij uw organisatie bij opdracht van oktober 2022 hebben gevraagd om samen met de Brede Raad010 deze informatie voor ons in de stad op te halen. We vertrouwen erop dat dit leidt tot nog meer bruikbare adviezen, met oplossingen die in deze stad draagvlak hebben.

Vervolgens ga ik puntsgewijs in op de hoofdpunten uit uw brief.

Allereerst laat u weten ons beleidsplan graag al vóór 2023 te zien. Er is haast geboden en u vraagt om urgentie en daadkracht.

Op dit moment voeren we de maatregelen uit ons huidige beleidsplan uit. Dit is de basis waarop we de komende vier jaar voort willen borduren. Daarnaast hebben we voor de korte termijn een pakket aan maatregelen in werking gesteld om mensen op dit moment financieel extra te ondersteunen ([het actieplan Geldzorgen](#)).

Daar bovenop willen we nieuwe wegen bewandelen om armoede- en schuldenproblematiek in onze stad aan te pakken en zo de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken. Hier gaat de hoofdlijnennotitie over. Deze is geschreven op basis van onze ervaring in de afgelopen collegeperiode en sluit aan op de ambities in het coalitieakkoord *Een stad*. Dit gaan we de komende periode zorgvuldig uitwerken in het nieuwe beleidsplan Armoede en schulden 2023-2026.

Dit proces kost tijd, maar dat is ook nodig. Armoede is een complex probleem en onze financiële middelen zijn beperkt. Daarom moeten we keuzes maken, die goed doordacht zijn. Dit doen we niet alleen, maar samen met de gemeenteraad en met organisaties in de stad.

Vervolgens lees ik als hoofdboodschap in uw brief, dat het grootste deel van de Rotterdammers die in armoede leven en kampen met schulden niet bij de hulpverlening terechtkomt. Dit komt volgens u door de complexiteit van regelingen en bureaucratie van de loketten. Maar vooral ook door de moeilijke situatie waarin burgers door armoede en schulden verkeren. Armoede betekent veel meer dan alleen financiële problemen. Zij raken werkloos, geïsoleerd, ongezond en trekken zich terug, zonder zelf de benodigde actie te (kunnen) ondernemen. Ook schrijft u dat zaken als laaggeletterdheid, digitale onvaardigheid en/of onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal hierbij een rol spelen.

U bent van mening dat de gemeente mensen daarom niet in formats van loketten moet blijven drukken, maar andere manieren moet bedenken om de Rotterdammer in problemen te bereiken. Wat volgens u nodig is, is een uitgestoken hand, vertrouwen en langdurige relaties tussen bewoners en hulpverleners.

Armoede en schulden zijn hardnekkige problemen. Soms is armoede het gevolg van gebeurtenissen en soms juist de oorzaak, maar vaak lopen oorzaak en gevolg door elkaar heen. Daarom moet de oplossing van het complexe armoede en schuldenprobleem niet alleen gezocht worden in het verbeteren van de financiële situatie, maar vergt dit een veel breder perspectief.

Voorts realiseer ik me terdege dat niet iedereen de website leest of langsgaat bij een loket. Dit zijn systemen van de overheid, die niet door iedere burger worden gevolgd of begrepen. Zeker als je veel stress hebt, wat groot effect heeft op het zogenoemde doenvermogen van deze Rotterdammers. Ook het vertrouwen in de overheid speelt hierbij een rol. Daarom streeft de gemeente naar een toegankelijke dienstverlening voor iedereen.

Op 'de tekentafel' zijn er vele maatregelen om te kunnen ondersteunen, maar in de praktijk moeten deze wel bij de mensen terechtkomen. Daarom gaan we in het kader van vroegsignalering al naar de bewoners toe. We werken samen met partijen in de stad, waar Rotterdammers graag en gemakkelijk komen en vertrouwen in hebben.

Niet iedereen wil echter direct hulp aannemen. Of zij willen dit pas in het laatste stadium, bijvoorbeeld net voor een uithuiszetting. Hierdoor kan het dan toch nog aankomen op het laatste moment. Ik wil hierbij opmerken dat als de situatie toch escaleert, om welke reden dan ook, we acute hulp bieden om de ontruiming (of energie-/waterafsluiting) te voorkomen, maar natuurlijk voorkomen we dit liever.

Met ons nieuwe beleidsplan willen we daarom nog meer gebruik gaan maken van informele netwerken en pro-actieve werkwijzen, om zodoende sneller te kunnen helpen en tegelijkertijd steeds meer inzicht te krijgen in wat die uitgestoken hand precies kan zijn. We hebben u en de Brede Raad010 gevraagd ons hierbij te helpen door de informatie bij inwoners voor ons op te halen en te vertalen in bruikbare concrete adviezen. Ik hoop dat we met deze opdracht samen tot structurele verbetering kunnen komen.

Daarnaast verwacht u van mij in Den Haag te gaan lobbyen voor een verhoging van het sociaal minimum met 14%.

Zoals u schrijft, is bestaanszekerheid een Rijksverantwoordelijkheid. Het Rijk moet het basale inkomen creëren dat nodig is om je kinderen goed gevoed naar school te sturen en je huur, gas en licht te kunnen betalen. Dat lukt nu steeds vaker niet.

Het Rijk heeft al een stap gezet door een verhoging van 10% aan te kondigen. We weten nog niet precies hoe de landelijke regelingen zullen gaan uitwerken, en of hier wel of geen structurele verbetering uit voortkomt. Deze ontwikkeling wacht ik af, evenals ik in afwachting ben van de minima-effectrapportage van het Nibud, waarin de inkomensregelingen worden doorgerekend. Hiermee kunnen we actief monitoren wat het

effect van de landelijke en lokale regelingen zijn op de portemonnee van de Rotterdammer. Wij zijn als G4 overigens doorlopend in gesprek met het Rijk, ook over het onderwerp bestaanszekerheid.

Verder bent u het met mij eens dat een integrale aanpak nodig is. U mist in de hoofdlijnennotitie echter focus op versterkende en beschermende (integrale) factoren, die daarbij een rol spelen. Volgens u worden de beschermende factoren uitgevoerd door informele instanties, welzijnswerk en Wmo-aanbieders en -uitvoerders. Hierover leest u niks terug. Voorts vraagt u welke afspraken met de collega-wethouders worden gemaakt. Vooral zorg heeft een sterke correlatie met armoede. U vraagt daarom ook welke aanpassingen mogelijk zijn binnen de Rotterdamse Zorgverzekering voor de minima.

Een zeer belangrijke voorwaarde voor de aanpak van armoede en schulden is om goed te kijken naar welke interventies precies bijdragen aan het bestrijden ervan. Om dit te weten, is het van belang om in deze complexe werkelijkheid op de hoogte te zijn van beschermende en risicofactoren, die samenhangen met het leven in armoede. We moeten deze goed in kaart brengen. Het factorenmodel helpt ons hierbij. Dit model levert een selectie op van welke factoren het meest van invloed zijn op het leven in armoede en waarop armoede het meest van invloed is. Daarmee kunnen beter onderbouwde beslissingen worden genomen over bijvoorbeeld de inzet van tijd en geld. Dit is een zeer nuttig, maar vooral een ambitieus en complex proces dat langzaam vorm zal krijgen en stap voor stap zal worden ingevoerd. Informele instanties/welzijnswerk/Wmo-aanbieders en -uitvoerders zullen hier zeker een rol in spelen. Het gebruik van het factorenmodel wordt de komende periode nader uitgewerkt en zal in het beleidsplan nader vorm krijgen.

Om hier vervolgens op te kunnen sturen, moeten we het probleem gezamenlijk aanpakken. De gemeente kan dit niet alleen. Daarvoor is het probleem te complex. Gemeente, Rijk, werkgevers en schuldeisers moeten de handen ineenslaan. Waarbij we ook de informele netwerken en organisaties, die dicht bij Rotterdammers met financiële problemen staan, hard nodig hebben. Samen moeten we de goede keuzes maken en inzetten op een mix aan interventies, die écht gaat bijdragen aan de weg uit de armoede. Tegelijkertijd moeten we als college zélf ook intensief samenwerken, waarbij ieder zijn eigen rol pakt om deze problemen het hoofd te bieden. Het is een gezamenlijke collegeverantwoordelijkheid. Dit is ook beschreven in het coalitieakkoord. Mijn verantwoordelijkheid daarin is dan voornamelijk de aanpak van de financiële problemen en de toegang tot oplossingen daartoe. Vandaar de titel van de hoofdlijnennotitie 'We staan klaar voor Rotterdammers met financiële problemen.' Maar dit betekent niet dat het bij het oplossen van financiële problemen ophoudt.

De correlatie met zorg en onderwijs is bijvoorbeeld sterk. Wat betreft onderwijs werken we daarom samen aan financiële educatie, bij voorkeur in een doorlopende leerlijn van Primair Onderwijs tot aan Hoger Onderwijs. We hebben extra aandacht voor jongeren die 18 jaar worden, omdat er dan veel verandert.

Wat betreft zorg is de relatie tussen gezondheid en armoede, zoals geschetst in uw brief, bij ons bekend en in de gemeentepolis verankerd in het verzekeringspakket. Ieder jaar stellen wij een pakket voor de gemeentepolis vast en toetsen dat aan de doelstellingen, waarbij Rotterdammers in kwetsbare positie voorop staan. Mocht het nodig zijn, dan wordt de polis dus jaarlijks aangepast. Op deze manier sluit de gemeentepolis aan bij de zorgvraag van deze Rotterdammers en biedt het hun op dit punt financiële stabiliteit. Beoogd wordt hiermee zorgmijding en financiële stress te voorkomen en het risico op betalingsachterstanden te verkleinen.

Ook roept u op om het gesprek met de stad aan te gaan. Om ervaringskennis te benutten bij beleidsontwikkeling en -evaluatie. En om nieuwe aanpakken te ontwikkelen en te toetsen bij ervaringsdeskundigen.

Debatteren over armoede moet volgens u geen meningenoorlog zijn, maar een uitwisseling van waarden en perspectieven. U adviseert daarom gebruik te maken van een burgerberaad: een representatieve vertegenwoordiging van de stad, die zich laten informeren door ervaringsdeskundigen en experts.

Zoals ik eerder in deze brief heb gemeld, is aan uw organisatie en aan de Brede Raad de gevraagd om voor ons het gesprek aan te gaan, om informatie uit de stad op te halen en te vertalen in goede, bruikbare adviezen voor ons beleid. Met uw uitspraak dat debatteren geen meningenoorlog moet zijn, ben ik het geheel eens. De suggestie om een raad van burgers te betrekken, neem ik in overweging.

Tot slot geeft u mij vijf oplossingsrichtingen mee voor een integrale armoedeaanpak met focus op voorkómen van armoede en schulden. Kortgezegd één loket, meerjarige subsidie, SROI-middelen (en RIKX) ook toekennen aan informele organisaties, boodschappenlijst betaalbaar houden en warm incasseren door alle opdrachtgevers.

U stuurt mij de geactualiseerde Armoedeagenda toe waar deze oplossingen in terugkomen en een factsheet waarin oplossingen staan uitgewerkt. U laat weten graag hierover met mij in gesprek te gaan.

U doet hier een aantal mooie voorstellen. Dit zijn onderwerpen die ook op de agenda staan om te bespreken. Maar het is nog te vroeg om al te kunnen aangeven wat we gaan doen met deze specifieke input. We willen eerst alle informatie verzamelen, voordat we weten hoe we dit gaan verwerken in het beleidsplan.

Ik kan u wel alvast zeggen dat ik me er terdege van bewust ben dat de vele loketten het niet altijd duidelijker maken voor de Rotterdammer. Ik denk alleen niet dat één loket voor alle zaken haalbaar is. Het gaat mij er nu vooral om dat mensen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. Ik maak mij er daarom sterk voor dat zij goed worden geholpen, bij welk loket zij ook aankloppen.

Voorts kan ik alvast meedelen dat we op basis van het nieuwe beleidsplan een nieuwe subsidieregeling voor 2024 opstellen. We weten dat veel informele organisaties behoefte hebben aan een meerjarige subsidie. In het nieuwe subsidiekader willen we kijken naar de mogelijkheden hiervan.

Verder hecht de gemeente veel waarde aan sociaal incasseren. Voor de incasso van haar eigen vorderingen beschikken wij over een aantal (interne) incasso-afdelingen. Deze collega's werken allemaal volgens de normen van het keurmerk warm incasseren van Warm Rotterdam en doen dus aan sociaal incasseren. Daarnaast heeft de gemeente de deurwaardersdiensten via een aanbesteding gegund aan LAVG Gerechtsdeurwaarders. Sociaal incasseren maakt een belangrijk onderdeel uit van deze aanbestedingsprocedure.

Nogmaals dank ik u voor uw al uw input. Graag spreken wij u binnen de opdracht nader over de door u aangedragen oplossingen en andere belangrijke ontwikkelingen ten aanzien van armoede en schulden.

Zodat we de komende periode samen verder op zoek kunnen gaan naar wat mogelijk is en écht werkt en zodat we de uitgestoken hand ook écht kunnen bieden.

Met vriendelijke groet,

Enes Yigit MSc
Wethouder Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal